แนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2*

DEVELOPMENT GUIDELINES FOR THE ADMINISTRATION OF DEMOCRACY PROMOTION IN THE DIGITAL AGE: A CASE STUDY OF THE MAE PA - MAE KASA SCHOOL GROUP UNDER TAK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ณัฐนิช แดงเถิน[1], สุภาภรณ์ กิตติรัชฎานนท์[2] และ สุรพงษ์ แสงสีมุข[3]

Natthanit Dangthoen[1], Supaporn Kittirachadanon[2] and Suraphong Saengseemuk[3]

[1-3]วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

[1-3]Northern College, Thailand

Corresponding Author's Email: atom_fafa@hotmail.com

วันที่รับบทความ : 8 มิถุนายน 2569; วันแก้ไขบทความ 29 มิถุนายน 2569; วันตอบรับบทความ : 1 กรกฎาคม 2569

Received 8 June 2026; Revised 29 June 2026; Accepted 1 July 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล 2) หาแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล 3) ประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นการ

Citation:

*ณัฐนิช แดงเถิน, สุภาภรณ์ กิตติรัชฎานนท์ และ สุรพงษ์ แสงสีมุข. (2569). แนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(4), 1763-1779.

Natthanit Dangthoen, Supaporn Kittirachadanon and Suraphong Saengseemuk. (2026). Development Guidelines For The Administration Of Democracy Promotion In The Digital Age: A Case Study Of The Mae Pa - Mae Kasa School Group Under Tak Primary Educational Service Area Office 2. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(4), 1763-1779.;

DOI: https://doi.org/10.

Website: https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/

วิจัยแบบผสม กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ-แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 149 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และผู้ประเมิน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา วิเคราะห์หาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงจากสูงไปต่ำคือ ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย สูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย และด้านหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ปัญหาคือ การวิเคราะห์สภาพบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการวางแผนบูรณาการเนื้อหาและกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่ครอบคลุมและเป็นระบบ 2) แนวทางพัฒนา ควรพัฒนาระบบประเมินและติดตามผลด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สนับสนุนสื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสม แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างชัดเจน และพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้อย่างเหมาะสม 3) ผลการประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล โดยรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตย, ยุคดิจิทัล, การบริหารสถานศึกษา

Abstrac

This research aimed to 1) investigate the current conditions and problems of democratic promotion administration in the digital era; (2) develop guidelines for improving democratic promotion administration in the digital era; and (3) evaluate the proposed guidelines for democratic promotion administration in the digital era among schools in the Mae Pa–Mae Kasa School Cluster under Tak Primary Educational Service Area Office 2. A mixed-methods research design was employed. The research participants consisted of 149 school administrators and teachers, 9 experts, and 30 evaluators. The research instruments included

questionnaires, interview forms, and evaluation forms. Quantitative data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation, while qualitative data were analyzed through content analysis.

The findings revealed that 1) the overall condition of democratic promotion administration in the digital era was at a high level. When ranked from highest to lowest, the dimensions were: creating a democratic atmosphere and learning environment, democratic promotion activities, democratic teaching and learning management, and the democratic-oriented school curriculum. The major problem was the lack of comprehensive and systematic analysis of school contexts and readiness for planning the integration of democratic content and establishing instructional guidelines across all learning areas. 2) The development guidelines included establishing a digital-based monitoring and evaluation system, supporting appropriate instructional media and innovative technologies, assigning responsible personnel to drive democratic learning management, and developing learning environments that foster participation and effective learning. 3) The evaluation of the proposed development guidelines indicated that, overall, they were rated at a high level in terms of feasibility and usefulness.

Keywords: Democratic Administration, Digital Era, School Administration

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562) ยุทธศาสตร์ชาติพุทธศักราช 2561 - 2580 คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล จะดำเนินนโยบายปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งเสริมสร้าง

ศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด ส่งเสริมการอ่าน เพื่อสร้างอนาคต สร้างรายได้ กระจายอำนาจการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่จัดทำหลักสูตร และให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์และการวิจัยขั้นแนวหน้า เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยไม่ละเลยการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศและการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลกสมัยใหม่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

จากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีผลการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปพัฒนาผู้เรียนซึ่งได้มีการวิเคราะห์โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ทั้ง 4 ด้านและรวบรวมจัดทำ เอกสารเป็นรูปเล่มเพื่อมอบให้กับสถานศึกษาในสังกัดทุกโรงเรียนได้นำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา ทำให้โรงเรียนในสังกัดทั้ง 116 แห่งมีแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 และดำเนินงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการและกิจกรรมที่หลากหลายต่อเนื่อง ยั่งยืน จนเกิดการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีงานทำ มีอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย รักษาศีลธรรม เป็นพลเมืองที่ดีมีความเข้าใจในหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย มีจิตอาสา มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และส่งผลให้โรงเรียนมีนวัตกรรม รูปแบบ แนวทาง ตลอดจนวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติทั้ง 4 ด้าน โดยมีข้อเสนอแนะควรกระตุ้นและส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนได้มีส่วนในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การส่งผลงานเข้าคัดเลือกให้มากขึ้นในครั้งต่อ ๆ ไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2, 2567)

จากการดำเนินงานตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 พบว่าการจัดการเรียนรู้ในหลายสถานศึกษายังขาดความสมดุลระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง

แม้พระบรมราโชบายจะเน้นให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองและเป็นพลเมืองดี แต่การจัดกิจกรรมกลับเน้นการถ่ายทอดเนื้อหามากกว่าการส่งเสริมประสบการณ์ตรงผ่านกิจกรรม Active Learning หรือการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถตกผลึกแนวคิดประชาธิปไตยเป็นพฤติกรรมได้ในชีวิตจริง สถานศึกษาต้องเร่งปรับกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพระบรมราโชบายและตอบสนองต่อการสร้างพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) และพบว่าปัญหาการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ได้แก่ การขาดการสนับสนุนจากชุมชน ครูบางส่วนยังขาดความเข้าใจด้านประชาธิปไตย งบประมาณจำกัด และระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มากกว่าทักษะชีวิต นอกจากนี้ วัฒนธรรมอนุรักษ์นิยมยังเป็นอุปสรรคต่อการเปิดกว้างทางความคิดของนักเรียน (บ่าวอุบล ศิลาบุตร, 2568) การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษายังไม่เหมาะสมและขาดความคล่องตัวรวมถึงยังขาดความชัดเจนในทางปฏิบัติอีกทั้งยังขาดการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่งผลให้เกิดความสูญเปล่าและความไม่มีประสิทธิภาพของระบบการศึกษารวมถึงคนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ รวมทั้งกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่หลั่งไหลสู่ประเทศไทยในสังคมที่เป็นยุคดิจิทัล ส่งผลให้ค่านิยมในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (ณวัฒน์ บัวพัฒน์, 2567) ซึ่งผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีการใช้ชีวิตที่แตกต่างจากผู้เรียนในยุคต่าง ๆ ที่ผ่านมา เครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันผู้เรียนจึงต้องมีการพัฒนาทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการจัดการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต บ่มเพาะความคิด การเรียนรู้ที่ปลูกฝังให้มีจิตสาธารณะเป็นคนที่พึ่งพาตัวเองได้และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีความสมดุลในชีวิตคือมีทั้งความรู้และศีลธรรม การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาและวิธีการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะหลักสูตรการศึกษาถือเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และผลลัพธ์ที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในประเทศ ดังนั้นการปฏิรูปหลักสูตรจึงต้องจะนำไปสู่การปลูกฝังความรู้ ทัศนคติและค่านิยมต่าง ๆ ที่เยาวชนควรจะต้องมี เพื่อให้พวกเขานำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในการเรียนการสอนต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งในห้องและออนไลน์ (สุรัสวดี ชื่นวงค์, 2566)

จากปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของโรงเรียนจำเป็นต้องได้รับการทบทวนและพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการบูรณาการแนวคิดประชาธิปไตยในทุกมิติของการจัดการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สนับสนุนทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีจิตสำนึกประชาธิปไตย และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสันติสุข ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับกับยุคการเปลี่ยนผ่านทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัลให้แก่นักเรียน และเป็นแบบอย่างที่ดีที่จะนำประชาธิปไตยไตยไปใช้กับนักเรียนในโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู ซึ่งในฐานะที่ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 และเพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างถูกต้องชัดเจน จึงศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับผู้บริหารโรงเรียนได้พัฒนาตนเอง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพัฒนาผู้บริหาร โรงเรียนอันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและที่สำคัญที่สุดคือคุณภาพนักเรียน ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมประชาธิปไตยของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
3. เพื่อประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1.1 แบบสอบถาม เพื่อการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กับแหล่งข้อมูลที่เป็นประชากร แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถาน ภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบปรนัยกำหนดคำตอบให้เลือกเพียงคำตอบเดียว (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท และตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ(Multiple Response)

1.2 แบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบเติมข้อความให้สมบูรณ์ และตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open-end)

1.3 แบบประเมินความคิดเห็น เพื่อการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กับแหล่งข้อมูลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ประเมิน เป็นแบบเติมความให้สมบูรณ์ ตอนที่ 2 แบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์เฟิร์นเพื่อดำเนินการดังนี้

1) ตรวจประเมินคุณภาพของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

2) ทดลองใช้แบบสอบถามโดยหาความเชื่อมั่นกันแหล่งขังจำนวน 30 คน

3) เก็บข้อมูลภาคสนามกับกลุ่มประชากร จำนวน 149 คน

4) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน

5) แต่งตั้งกลุ่มเป้าหมายทำหน้าที่ผู้ประเมิน จำนวน 30 คน

2.2 การจัดการข้อมูล

1) คุณภาพของแบบสอบถามหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการวิเคราะห์คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of item-Objective Congruence)

2) ผลการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try-out) หาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Coefficient Alpha Cronbach's)

3) ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัลของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ด้วยแบบสอบถาม ตอนที่ 1 หาค่าความถี่และค่าร้อยละ ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตอนที่ 3 หาค่าความถี่และค่าร้อยละ

4) ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จังหวัดตาก ด้วยแบบสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาจากความคิดเห็นข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ

5) ผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ด้วยแบบประเมินวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น

2.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1) สถิติที่ใช้วิเคราะห์แบบสอบถาม ใช้การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) สถิติที่ใช้วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ใช้การหาค่าความถี่

3) สถิติที่ใช้วิเคราะห์แบบประเมิน ใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 แสดงตามตารางที่ 1

ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		μ	σ	
1	ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย	4.25	0.44	มาก
2	ด้านหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมประชาธิปไตย	4.16	0.49	มาก
3	ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย	4.22	0.45	มาก
4	ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย	4.26	0.42	มาก
รวมเฉลี่ย		**4.22**	**0.36**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (μ = 4.22, σ = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย สูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.26, σ = 0.42) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.25, σ = 0.44) และด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.22, σ = 0.45) ตามลำดับ ส่วนด้านหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.16, σ = 0.49) อยู่ในระดับต่ำที่สุด

ปัญหาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พิจารณารายข้อที่ค่าร้อยละสูงสุดของแต่ละด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย การประเมินผ่านระบบออนไลน์ และการเปิดเวทีสะท้อนความคิดเห็น ยังไม่ต่อเนื่องหรือไม่ถูกนำไปใช้ปรับปรุงกิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรมในรอบถัดไป ร้อยละ 52.35 ด้านหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริม

ประชาธิปไตย โรงเรียนมีการสนับสนุนทรัพยากรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการดำเนินงานตามหลักสูตรไม่เพียงพอ และการกำกับติดตามผ่านระบบดิจิทัลยังไม่ชัดเจน ร้อยละ 42.28 ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย การวิเคราะห์สภาพบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการวางแผนบูรณาการเนื้อหาและกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุมและเป็นระบบ ร้อยละ 59.73 ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย การประเมินความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมและความเท่าเทียมในการเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุม ร้อยละ 47.65 ตามลำดับ

แนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 สถานศึกษาควรมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านการวางแผน การดำเนินงาน การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล เพื่อให้เกิดความรวดเร็วทันสมัย และนำข้อมูลไปใช้พัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการจัดหาและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และระบบสารสนเทศที่เพียงพอและกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอก เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและสะท้อนผล มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและดิจิทัลที่เอื้อต่อการเรียนรู้การมีส่วนร่วม และการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

ผลการประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 แสดงตามตารางที่ 2

ที่	รายการ	ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
		μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1	ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย	4.30	0.25	มาก	4.35	0.24	มาก
2	ด้านหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมประชาธิปไตย	4.33	0.24	มาก	4.39	0.22	มาก
3	ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย	4.39	0.34	มาก	4.45	0.31	มาก

4	ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย	4.41	0.31	มาก	4.50	0.25	มาก
รวมเฉลี่ย		**4.36**	**0.20**	**มาก**	**4.42**	**0.18**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่าความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก (μ = 4.36, σ = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย อยู่ในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.41, σ = 0.31) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.39, σ = 0.34) และด้านหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.33, σ = 0.24) ตามลำดับ ส่วนด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.30, σ = 0.25) ต่ำที่สุด

ความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่า ความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก (μ = 4.42, σ = 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูงที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.50, σ = 0.25) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.45, σ = 0.31) และด้านหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.39, σ = 0.22) ตามลำดับ ส่วนด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 4.35, σ = 0.24) ต่ำที่สุด ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1) วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการบริหารงานที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมในยุคดิจิทัล มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ส่งผลให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพ มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและดิจิทัลให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีภายใต้กรอบที่เหมาะสม มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านประชาธิปไตย และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม เช่น การเลือกตั้งสภานักเรียน การแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางออนไลน์ และการทำกิจกรรมกลุ่ม มีระบบกำกับ ติดตามและประเมินผลรวมทั้งการรายงานผลที่เป็นปัจจุบัน ทันสมัย เห็นได้จากสภาพการปฏิบัติในองค์ประกอบของการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนทั้ง 4 ด้านที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามแนวคิดของสุกัญญา แช่มช้อย (2562) ที่กล่าวไว้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) หมายถึง การกำหนดวิสัยทัศน์ การวางแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการวาดภาพฝันที่ต้องการให้สถานศึกษา โดยต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน การออกแบบ (Design) หมายถึง การนำกลยุทธ์ที่กำหนดไว้มาออกแบบวิธีการดำเนินงาน การบูรณาการการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งของสถานศึกษาและของเครือข่ายด้วยความสร้างสรรค์ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้แนวทางการนำไปปฏิบัติที่ชัดเจนในการบริหารสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม การนำไปปฏิบัติ (Implement) หมายถึง การนำผลการออกแบบมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยในขั้นตอนนี้เป็นเสมือนการทดสอบระบบ คือ ใช้ไปปรับไปเพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้น ในขั้นตอนนี้จึงประกอบด้วยวงจรย่อยแทรกอยู่ด้วย คือ กระบวนการ PIER การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้ได้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจและเป็นข้อมูลย้อนกลับไปในขั้นตอนแรกของวงจรคือการวางแผน และการสะท้อนผล (Reflection) หมายถึง การให้ข้อมูลย้อนกลับให้แต่ละขั้นตอนของวงจรการบริหาร ซึ่งต้องเป็นการสะท้อนผลได้ตลอดเวลาโดยไม่จำเป็นต้องให้ครบทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัชวาล กันเพชร (2565 : 89-91) เรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย พบว่า สภาพการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ รัชเดช ทองสาดีและไตรรัตน์ สิทธิทูล (2565) เรื่อง การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ในสังกัดเครือข่ายศีขรภูมิ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนในสังกัดเครือข่ายศีขรภูมิ 2 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ปัญหาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย การวิเคราะห์สภาพบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการวางแผนบูรณาการเนื้อหาและกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ยังไม่ครอบคลุมและเป็นระบบ มีปัญหาสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาดำเนินการรวบรวมและใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์บริบทยังไม่เชื่อมโยงกันอย่างรอบด้าน การมีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้องในการวางแผนยังไม่ทั่วถึง และแนวทางการบูรณาการเนื้อหายังไม่ชัดเจนในเชิงปฏิบัติ ส่งผลให้การกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนยังไม่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของอุดม อินทา (2562) เรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรบางส่วนมีความรู้ ความเข้าใจไม่เพียงพอ สถานศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานน้อย จัดกิจกรรมเรียนการสอนและกิจกรรมที่ปลูกฝังสร้างเสริมคุณลักษณะที่เป็นประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน ยังไม่หลากหลาย ไม่เหมาะสมกับวัยและระดับการศึกษาของผู้เรียน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานน้อย และมีการนำผลของการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อบกพร่องและเตรียมการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาในการดำเนินงานน้อย ตามลำดับ เช่นกัน

2) วัตถุประสงค์ที่ 2 หาแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล

แนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรพัฒนาระบบประเมินผล ติดตาม และรายงานผลกิจกรรมด้วยเครื่องมือดิจิทัลที่

หลากหลาย และนำผลไปปรับปรุงกิจกรรม สูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการประเมินและติดตามผลกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในระดับหนึ่ง มีการนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการดำเนินงาน และมีการจัดทำรายงานผลเพื่อใช้ประกอบการพัฒนา แต่การบูรณาการข้อมูลให้เชื่อมโยงกันในภาพรวมยังอยู่ในระยะพัฒนา การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลแค่บางส่วนของกิจกรรม ส่งผลให้การนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนากิจกรรมยังเกิดขึ้นได้ไม่มาก จึงควรยกระดับระบบให้มีความชัดเจน เป็นขั้นตอน และเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของศุฑาวัฒน์ ไชยสา (2566) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยในสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการรายงานผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในรูปแบบของรายงานการจัดกิจกรรม รายงานโครงการ นำผลการสะท้อนมาพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมและนำปัญหามามาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวิถีประชาธิปไตยในสถานศึกษา

3) วัตถุประสงค์ที่ 3 ประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล

การประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีผลการประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้โดยรวมมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากและความเป็นไปได้ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัลมีความชัดเจน เป็นระบบ และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมในทางปฏิบัติ ครอบคลุมทั้งด้านกิจกรรม หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อีกทั้งยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวางแผน ดำเนินงาน ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ ช่วยให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ นอกจากนี้ แนวทางดังกล่าวยังเอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ส่งผลให้การดำเนินงานสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและเกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมในภาพรวมของสถานศึกษาและเครือข่ายโรงเรียน

สอดคล้องกับแนวคิดของสอดคล้องกับผลการวิจัยของณวัฒน์ บัวพัฒน์และธีระ รุญเจริญ (2567) เรื่อง รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประกอบด้วย 1) หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 2) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 3) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 4) การบริหารแบบ มีส่วนร่วม 5) การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนด้านคารวธรรม ด้านสามัคคีธรรม และด้านปัญญาธรรม ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ของกลุ่มโรงเรียนแม่ปะ - แม่กาษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) สภาพการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงจากสูงไปต่ำคือ ด้านการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย สูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตย และด้านหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ปัญหา คือ การวิเคราะห์สภาพบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการวางแผนบูรณาการเนื้อหาและกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่ครอบคลุมและเป็นระบบ 2) แนวทางพัฒนาควรพัฒนาระบบประเมินและติดตามผลด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สนับสนุนสื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสม แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างชัดเจน และพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้อย่างเหมาะสม 3) ผลการประเมินแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล โดยรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก **2. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย** 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการบริหารงานประชาธิปไตยในยุคดิจิทัลอย่างชัดเจน พร้อมสนับสนุนงบประมาณ สื่อ เทคโนโลยี และระบบสารสนเทศที่

เพียงพอ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) สถานศึกษาควรวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ โดยเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการตัดสินใจร่วมกัน 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อส่งเสริมทักษะประชาธิปไตยและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสร้างสรรค์ **3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป** 1) ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังกลุ่มโรงเรียนหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นที่มีบริบทแตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบและตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัลให้สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวาง 2) ควรพัฒนารูปแบบหรือโปรแกรมการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล และนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษาจริง พร้อมประเมินประสิทธิผลและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ 3) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานส่งเสริมประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล เช่น ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สมรรถนะดิจิทัลของครู การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการสนับสนุนด้านเทคโนโลยี เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

ชัชวาล กันเพชร. (2565). การศึกษาสภาพและแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย. ในวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ณวัฒน์ บัวพัฒน์ และคณะ. (2567). รูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. วารสารวิชาการแสงอีสาน, 21(1), 78-92.

บ่าวอุบล ศิลาบุตร. (2568). แนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนของเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. วารสาร มจร.หริภุญชัยปริทรรศน์, 9(3), 1-14.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).

รัชเดช ทองสาดี และคณะ. (2565). การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนในสังกัดเครือข่ายศีขรภูมิ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 10(1), 15-30.

ศุฑาวัฒน์ ไชยสา. (2566). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. (2567). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. เรียกใช้เมื่อ 21 มิถุนายน 2568 จาก http://www.takesa2.go.th

สำนักงานศึกษาธิการภาค 13. (2564). รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 13. ใน รายงานการวิจัย. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรัสวดี ชื่นวงค์. (2566). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.

อุดม อินทา. (2562). การพัฒนากลยุทธ์การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.